

Ekologická politika EBOR 2003

I. Ciele ekologického mandátu a politiky EBOR

1. Článok 1 Dohody o vytvorení Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR) uvádza, že účelom EBOR je „podporovať prechod k otvoreným, trhovo-orientovaným ekonomikám a podporovať súkromnú a podnikateľskú iniciatívu v krajinách Strednej a Východnej Európy“. EBOR sa tiež riadi svojim súhlasom „v celom rozsahu svojich aktivít podporovať ekologicky zdravý a trvalo udržateľný rozvoj“ (Článok 2.1 vii). Okrem podpory ekologicky trvalo udržateľného rozvoja, „banka musí používať zdravé bankové princípy vo všetkých svojich aktivitách“ (Článok 13i) a „banka nesmie financovať...ak žiadateľ je schopný získať dostatočné financovanie... inde na základe podmienok, ktoré banka považuje za rozumné“ (Článok 13vii).
2. EBOR uznáva, že trvalo udržateľný rozvoj je základným aspektom zdravého riadenia firiem, a že sledovanie ekonomického rastu a zdravého životného prostredia sú neoddeliteľne spojené. EBOR ďalej uznáva, že trvalo udržateľný rozvoj musí byť jednou z najvyšších priorít činnosti banky. EBOR sa bude snažiť zabezpečiť, aby jej politika a obchodné aktivity podporovali trvalo udržateľný rozvoj a naplňali súčasné potreby bez ohrozovania budúcich potrieb.
3. V súlade so svojim mandátom podporovať ekologicky zdravý a trvalo udržateľný rozvoj, vo svojej politike používa termín „životné prostredie“ v širokom zmysle tak, že zahŕňa nielen ekologické aspekty, ale aj otázky ochrany pracovníkov¹ a otázky komunit, ako je kultúrne vlastníctvo, nedobrovoľné presídľovanie a dopady na domorodé obyvateľstvo².

II. Všeobecné princípy

4. EBOR sa prostredníctvom procesu ekologického posudzovania bude snažiť, aby projekty, ktoré financuje, boli ekologicky zdravé, navrhnuté tak, aby fungovali v súlade s požiadavkami platných predpisov, a aby bolo tiež monitorované ich dodržiavanie ekologických predpisov. Bude venovať osobitnú pozornosť požadovaniu adekvátnych a účinných zmierňovacích opatrení a riešeniu ekologických problémov, ktoré môžu mať právne a finančné dôsledky, môžu poškodzovať dobrú povesť a môžu mať aj ekologické následky. Bude sa snažiť dosahovať dodatočné ekologické prínosy cez projekty, ktoré financuje, najmä ak takéto projekty tiež prinášajú ekonomické výhody.

EBOR tiež jasne stanovuje princíp, že projekt môže byť zamietnutý na základe ekologického posúdenia, ak sa vyskytujú významné ekologické problémy, alebo ak navrhovaný projekt nerieši ekologické otázky uspokojivým spôsobom.

5. EBOR bude prikladať osobitnú dôležitosť podpore energetickej účinnosti a efektívnosti využívania zdrojov, znižovaniu tvorby odpadov, opätovného

¹ Vráťane praxe v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti práce, škodlivej detskej práce, nútených prác, a diskriminačných praktík.

² Pri definovaní termínov kultúrneho vlastníctva, nedobrovoľného presídľovania a domorodého obyvateľstva sa EBOR odvoláva na IFC OPN 11.03 o kultúrnom vlastníctve [august 1986], IFC OD 4.30 o nedobrovoľnom presídľovaní [jún 1990] a IFC OD 4.20 o domorodom obyvateľstve [september 1991].

využívania už existujúcich priemyselných lokalít, obnoviteľných zdrojov a opätovného získavania zdrojov, recyklácie a používania čistejšej výroby v projektoch, ktoré financuje.

6. EBOR podporuje opatrný prístup k hospodáreniu a trvalo udržateľnému využívaniu zdrojov prirodzenej biodiverzity (ako je voľne žijúca zver, rybolovné oblasti a lesné produkty) a bude sa snažiť zabezpečiť, aby jej činnosť zahŕňala opatrenia pre ochranu a tam, kde je to možné, zlepšenie stavu prirodzených lokalít a biodiverzity, ktorú tieto lokality podporujú.
7. EBOR bude prostredníctvom programu technickej spolupráce zabezpečovať programy školení a iné mechanizmy pre zlepšenie projektov, ktoré financuje, ako prostriedok budovania potrebnej kapacity pre ekologický manažment v krajinách, v ktorých pôsobí.
8. EBOR sa bude aktívne snažiť prispievať projektmi, ktoré financuje, k zavádzaniu dôležitých princípov a pravidiel medzinárodného ekologického práva. Tieto princípy a pravidlá sú stanovené v dokumentoch, ako sú zmluvy, konvencie a multilaterálne, regionálne a bilaterálne dohody, ako aj v dôležitých nezáväzných dokumentoch.
9. EBOR bude spolupracovať s ďalšími medzinárodnými finančnými inštitúciami, s Európskou úniou, s bilaterálnymi donormi, agentúrami OSN a inými organizáciami pri podpore koordinovaného prístupu k efektívnym ekologickým zásahom v regióne, vrátane zmiernenia vážnych ekologických problémov.
10. EBOR sa domnieva, že na dosiahnutie ekologicky zdravého a trvalo udržateľného rozvoja musia jednotlivé krajiny realizovať štrukturálne zmeny. EBOR sa domnieva, že pokrok smerom k trvalo udržateľnému rozvoju je možné najlepšie dosiahnuť konaním v zdravom rámci predpisov a politiky, ktorý využíva trhové mechanizmy na podporu ekologickej ochrany a poskytuje vhodné siete sociálneho zabezpečenia pre zraniteľných členov komunity. Uznávajúc silné prepojenie medzi dobrým dodržiavaním ekologických predpisov, komerčnou účinnosťou a konkurenčnou výhodou, EBOR povzbudzuje a podporuje vlády, aby dávali správne signály jednotlivcom aj firmám, najmä cez projekty financované bankou a vybrané iniciatívy ekologickej spolupráce.
11. EBOR je odhodlaná umožňovať dialóg so svojimi partnermi, vrátane sponzorov projektov a iných účastníkov projektov, vlád a obchodných partnerov, iných medzinárodných inštitúcií a širokej občianskej spoločnosti. V súlade so svojou politikou informovania verejnosti bude EBOR podporovať štyri základné princípy týkajúce sa informovania a konzultovania s verejnosťou. Sú to (i) transparentnosť; (ii) dodržiavanie mandátu a zodpovednosti voči akcionárom; (iii) ochota načúvať a prijímať komentáre a (iv) zabezpečovanie podnikateľského prístupu k realizácii tohto mandátu. Pri sledovaní svojho mandátu stanoveného v Článku 1 Dohody o založení EBOR bude EBOR tiež podporovať duch, účel a konečné ciele Konvencie UNECE o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovaní a prístupe k právnym a ekologickým záležitostiam a Konvenciu UNECE o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v cezhraničnom kontexte.
12. Vo svojich interných činnostiach sa EBOR bude snažiť využívať najlepšiu prax v ekologickom manažmente, vrátane energetickej účinnosti a efektívnosti

využívania zdrojov, znižovania tvorby odpadov a recyklácie. EBOR sa bude snažiť spolupracovať s dodávateľmi a subdodávateľmi, ktorí udržiavajú podobne vysoké ekologické štandardy. Tieto problémy budú brané do úvahy v ústredí EBOR aj v jej stálych kanceláriách.

III. Strategické smery

13. Aby EBOR dodržiavala svoj ekologický mandát, ciele svojej politiky a všeobecné princípy, bude sledovať štyri strategické ciele: (A) integrovanie ekologického posudzovania do projektového cyklu; (B) podpora ekologicky orientovaných investícií vo všetkých sektoroch; (C) široké zavádzanie ekologického posudzovania cez sektorové a národné stratégie a aktivity technickej spolupráce; a (D) budovanie partnerstiev, ktoré budú adresovať regionálne a globálne ekologické problémy.

A. Integrovanie ekologického posudzovania do projektového cyklu

(a) Proces ekologického posudzovania

14. Projekty financované EBOR podstupujú ekologické posudzovanie, ktoré má pomôcť EBOR rozhodnúť, či určitá činnosť by mala byť financovaná, a ak áno, spôsob, akým by ekologické otázky mali byť zahrnuté do financovania, plánovania a realizácie projektu. EBOR podporuje obozretný prístup k posudzovaniu ekologických vplyvov. Ekologické posudzovanie EBOR sa bude snažiť overovať, či každý projekt, do ktorého EBOR investuje, bude realizovaný na ekologicky zdravom základe. Je na zodpovednosti sponzora projektu poskytnúť EBOR všetky informácie potrebné pre ekologické posúdenie uspokojivé pre EBOR.

15. Screening

Prvým krokom v procese ekologického posudzovania EBOR je screening. Screening sa vykonáva za účelom identifikácie potenciálnych ekologických problémov spojených s navrhovaným projektom a špecifikácie druhov potrebných ekologických informácií pre posúdenie ekologických rizík, právnej zodpovednosti, dodržiavania predpisov akýchkoľvek nepriaznivých ekologických dopadov a iných problémov. Screening sa tiež používa na zistenie potenciálnych ekologických prínosov alebo zlepšení, ktoré by mohli byť zabudované do navrhovaných projektov. Tie môžu zahŕňať príležitosti pre čistejšiu produkciu, zvýšenie energetickej účinnosti, zníženie tvorby odpadov, redukciu emisií skleníkových plynov, zachovávanie a zvyšovanie biodiverzity a iné formy správnej ekologickej praxe. Výsledkom screeningového procesu je kategorizácia projektov podľa schémy opísanej v časti 16, ktorá používa písmená a čísla na označovanie výsledku tohto procesu. Príklady screeningových kategórií EBOR sú uvedené v prílohe 1.

16. Projekty priamych investícií

Priame investície sú rozdelené do troch kategórií, A, B a C, podľa druhu, lokality, citlivosti a rozsahu projektu žiadajúceho o financovanie EBOR a povahy a veľkosti jeho potenciálnych ekologických dopadov, za účelom

stanovenia potrebnej úrovne preskúmania. Táto kategorizácia sa vykonáva pre účely ekologického posudzovania projektov bankou, aby sa stanovili požiadavky EBOR na ekológiu a konzultovanie s verejnosťou. Okrem toho musí projekt podporovaný bankou spĺňať požiadavky príslušnej národnej legislatívy.

Potenciálny ekologický vplyv navrhovaného financovania - kategórie A, B, C

Projekty sú zaradené do kategórie A, ak by ich financovanie EBOR mohlo mať za následok potenciálne významné nepriaznivé budúce dopady, ktoré v čase screeningu nie je možné rýchlo identifikovať a posúdiť. Je preto potrebné *posúdenie vplyvov na životné prostredie (Environmental Impact Assessment, EIA)*, aby sa zistili a posúdili budúce ekologické vplyvy súvisiace s navrhovaným projektom, identifikovali potenciálne príležitosti pre ekologické zlepšenie a odporúčali akékoľvek opatrenia potrebné na zabránenie, minimalizáciu a zmiernenie nepriaznivých vplyvov. Orientačný zoznam projektov kategórie A je uvedený v prílohe 1.

Projekty sú zaradené do kategórie B, ak by ich financovanie EBOR mohlo mať za následok budúce ekologické dopady, ktoré sú menej nepriaznivé, než dopady projektov kategórie A, berúc do úvahy ich povahu, veľkosť a lokalitu, ako aj charakteristiky takýchto potenciálnych ekologických dopadov. Projekty kategórie B vyžadujú *ekologickú analýzu* za účelom posúdenia akýchkoľvek budúcich ekologických vplyvov spojených s navrhovaným projektom, identifikáciu potenciálnych príležitostí pre ekologické zlepšenie a odporúčanie akéhokoľvek opatrenia potrebného na zabránenie, minimalizáciu a zmiernenie nepriaznivých vplyvov. Rozsah a formát *ekologickej analýzy* sa bude líšiť v závislosti na projekte, no typicky bude užší než rozsah EIA.

Projekty sú zaradené do kategórie C, ak by ich financovanie EBOR malo za následok minimálne alebo žiadne nepriaznivé budúce vplyvy, a preto nevyžaduje ani EIA, ani *ekologickú analýzu*. Tam, kde v čase screeningu nie sú k dispozícii dostatočné informácie pre stanovenie príslušnej kategórie, vykonáva sa *počiatočné preskúmanie vplyvov na životné prostredie (Initial Environmental Examination, IEE)*. IEE vykonávajú špecialisti EBOR na ekológiu a jeho výsledkom je zaradenie do kategórie A, B alebo C.

Súčasný ekologický stav: kategórie 0 a 1

Screeningový proces tiež stanovuje, či je potrebný *ekologický audit* (kategória A) alebo nie (kategória B). *Ekologický audit* sa vykonáva za účelom posúdenia vplyvu minulých a súčasných činností na existujúci projekt a/alebo firemné objekty. Ekologický audit identifikuje minulé alebo súčasné problémy, súčasný stav dodržiavania predpisov a ekologickej ochrany, ako aj potenciálne ekologické, zdravotné a bezpečnostné riziká, právnu zodpovednosť a príležitosti spojené s projektom. Môžu byť potrebné ďalšie druhy skúmania, ako sú analýzy nebezpečenstva a posúdenie rizík.

17. Plány zlepšenia ochrany životného prostredia

Pre mnohé projekty je potrebné vytvoriť *plán zlepšenia ochrany životného prostredia* (*Environmental Action Plan*, EAP), niekedy tiež nazývaný plánom ekologického manažmentu, monitorovacím plánom, alebo podobným výrazom). EAP bude dokumentovať kľúčové ekologické problémy, kroky, ktoré je potrebné prijať pre ich adekvátne riešenie, časový harmonogram realizácie a odhad s tým spojených nákladov. Niektoré kroky môžu byť potrebné naliehavo, najmä ak existuje značné zdravotné a bezpečnostné riziko, alebo nedodržanie predpisov a povolení. EAP typicky adresuje problémy vyžadujúce dlhodobý alebo fázový prístup, ako je dodržiavanie očakávaných budúcich predpisov, vrátane kompatibility s EÚ, a iné medzinárodné právne požiadavky, normy a prax. EAP môže tiež adresovať príležitosti pre ďalšie zlepšenie ekologickej ochrany v projekte a náklady, ktoré sú na to potrebné. EAP sa odsúhlasia medzi EBOR a sponzormi projektov a stávajú sa súčasťou právnej zmluvy s bankou. Tam, kde súčasné činnosti nedodržiavajú predpisy a existujúce povolenia, navrhované kroky a časové plány pre tieto oblasti nedodržiavania predpisov by sa mali dohodnúť s kompetentnými úradmi pre životné prostredie a/alebo ochranu zdravia a bezpečnosť práce. EAP musí byť pre banku uspokojivé pred záverečným preskúmaním projektu manažmentom EBOR.

18. Projekty finančného sprostredkovateľa

V štádiu screeningu sa navrhovaný projekt klasifikuje ako projekt typu *finančného sprostredkovateľa* (*Financial Intermediary*, FI), ak zahŕňa investovanie financií EBOR cez *finančného sprostredkovateľa*. FI poskytujú EBOR financovanie hlavne pre sektor malého a stredného podnikania. Medzi iným zahŕňajú fondy súkromného kapitálu, banky, leasingové spoločnosti, poisťovne a penzijné fondy.

Pred vytvorením vzťahov s FI EBOR vykonáva ekologickú *due diligence* (náležité preskúmanie) FI a jeho portfólia. To zahŕňa posúdenie existujúcej politiky FI a postupov vzhľadom na ekologické požiadavky banky (pozrite nižšie) a schopnosť ich realizovať, ako aj všeobecné posúdenie ekologických otázok spojených s existujúcim a pravdepodobným budúcim portfóliom FI.

Ako výsledok *due diligence* EBOR špecifikuje svoje ekologické požiadavky pre každý projekt FI. EBOR musí zabezpečiť správnu realizáciu svojho ekologického mandátu vo svojich projektoch FI, rešpektujúc pritom princíp delegovanej zodpovednosti, ktorý charakterizuje takéto projekty. Od FI sa bude požadovať splnenie minimálne nasledujúcich požiadaviek. Ak bude EBOR financovať kapitálovú investíciu, tieto požiadavky budú platiť pre celé portfólio. V prípade financovania EBOR nasmerovaného do konkrétnych podprojektov budú tieto požiadavky platiť pre príslušné podprojekty:

- (i) FI prijme a realizuje ekologické postupy, uspokojivé pre EBOR a čo najviac ich zintegruje do svojich postupov pre schvaľovanie a monitorovanie úverov/investícií. Štruktúra týchto postupov musí odrážať vlastný proces ekologického posudzovania a monitorovania EBOR, t.j. musí zahŕňať screening všetkých transakcií, *due diligence* aktivít, stanovenie ekologických požiadaviek a monitorovanie dodržiavania ekologických predpisov sponzorom, pre prípad, žeby

transakcie mali prebehnúť. Aby EBOR pomohla FI splniť túto požiadavku, EBOR vypracovala model ekologických postupov a smerníc pre konkrétne druhy FI. Od každého FI sa požaduje dodržiavanie príslušných procedúr pri všetkých transakciách podporovaných financiami EBOR; po dohode s EBOR však môže prispôbiť tieto procedúry konkrétnej štruktúre inštitúcie.

- (ii) FI sa musí riadiť referenčnými zoznamami EBOR uvádzajúcimi činnosti vylúčené z investovania pre FI. Činnosti uvedené na zozname činností vylúčených z investovania pre FI zahŕňajú činnosti obmedzené alebo zakázané národnými zákonmi alebo medzinárodnými ekologickými dohodami. Takéto činnosti sú vylúčené z financovania FI. Referenčný zoznam FI zahŕňa činnosti, ktoré môžu vykazovať vysoký stupeň ekologického rizika, ktoré je s nimi spojené. Z tohto dôvodu sa od FI požaduje predložiť potenciálne transakcie zahŕňajúce takéto činnosti EBOR na preskúmanie a schválenie. EBOR posúdi ekologické informácie zhromaždené FI počas schvaľovania transakcie, stanoví prípadné dodatočné požiadavky na informácie a v prípade potreby určí podmienky, na základe ktorých môže daná transakcia prebehnúť.
- (iii) FI bude požadovať, aby podprojekty dodržiavali minimálne ekologické predpisy a normy a požiadavky na informovanie a konzultovanie s verejnosťou v krajine, v ktorej je podprojekt lokalizovaný. EBOR môže stanoviť dodatočné normy ekologického správania sa a požiadavky pre monitorovanie podprojektov prípad od prípadu, v závislosti na povahe FI a jeho portfólia. V prípade financií pre existujúce zariadenia, kde vyššie uvedené ekologické normy nie je možné splniť v čase schvaľovania transakcie, musí spoločnosť zahrnutá do podprojektu mať program pre začatie dodržiavania predpisov do konca určitého časového rámca. Pre podprojekty, ktorý by boli zaradené do kategórie A podľa ekologickej politiky EBOR, FI zabezpečí, aby správy EIA boli k dispozícii pre verejnosť na mieste verejne prístupnom pre potenciálne dotknuté strany.
- (iv) Od FI sa požaduje, aby monitoroval dodržiavanie ekologických predpisov svojich podprojektov a predkladal EBOR pravidelné (zvyčajne ročné) správy o realizácii svojich ekologických postupov a o dodržiavaní ekologických predpisov v rámci svojho investičného / úverového portfólia. Okrem toho bude EBOR povzbudzovať FI, aby poskytovali informácie o ekologických aspektoch svojich činností externým účastníkom.
- (v) FI ustanoví člena manažmentu, ktorý bude celkovo zodpovedný za zavádzanie ekologických postupov v rámci FI.

Due diligence EBOR voči FI bude tiež posudzovať potrebu technickej pomoci pre FI pri realizácii vyššie uvedených požiadaviek. Tam, kde nie sú k dispozícii iné vhodné programy budovania ekologickej kapacity, cez fondy technickej spolupráce môžu byť financované ekologické školenia pre FI.

19. Fondy spolupráce a špeciálne fondy

EBOR spravuje celý rad fondov spolupráce a špeciálnych fondov. Fondy spolupráce zahŕňajú Fond na obnovu černo-byľského krytu (Chernobyl Shelter Fund), Účet pre jadrovú bezpečnosť (Nuclear Safety Account), Fond ekologického partnerstva severského rozmeru (Northern Dimension Environmental Partnership Fund) a rôzne iné činnosti financované cez granty. V prípade fondov spolupráce budú mať prednosť konkrétne požiadavky donorov týkajúce sa ekologických problémov. Pokiaľ požiadavky donorov nie sú zamerané na konkrétny ekologický problém, pokrytý konkrétnou ekologickou politikou, použije sa *ekologická politika* EBOR. Projekty alebo činnosti čiastočne alebo úplne financované zo špeciálnych fondov musia však byť v súlade s *ekologickou politikou* EBOR.

(b) Ekologické normy

20. Projekty financované EBOR musia podporovať a presadzovať normy ochrany zdravia a bezpečnosti práce po celom regióne. EBOR pôsobí v krajinách, ktoré vo všeobecnosti uzákonili legislatívu v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti práce v súlade so správnou medzinárodnou praxou. Niekoľko z nich konkrétne urobilo pokrok v rokovaní ohľadom ich vstupu do EÚ, ktoré vyzývajú na plnú implementáciu požiadaviek EÚ v konkrétnom časovom rámci. Iné podpísali asociačné dohody alebo dohody a partnerstve a spolupráci s EÚ, ktoré zabezpečujú zblížovanie ich národných legislatív s legislatívou EÚ.
21. EBOR požaduje, aby projekty, ktoré financuje, spĺňali zásady správnej medzinárodnej praxe. EBOR preto bude požadovať, aby projekty boli štruktúrované tak, aby dodržiavali (i) platné národné ekologické predpisy a (ii) ekologické normy EÚ, pokiaľ je možné ich aplikovať na konkrétny projekt. Tam, kde normy neexistujú alebo sú neaplikovateľné, EBOR musí určiť iné zdroje správnej medzinárodnej praxe, vrátane príslušných smerníc Skupiny svetovej banky, prístup iných medzinárodných finančných inštitúcií (IFI) a donorov a správnu priemyselnú prax, a požadovať dodržiavanie vybraných noriem. EBOR nebude financovať projekty, ktoré budú v rozpore so záväzkami krajiny vyplývajúcimi z významných medzinárodných zmlúv a dohôd, ak sa tak zistí počas ekologického posudzovania. Okrem vyššie uvedeného budú projekty tiež štruktúrované tak, aby boli v súlade s Politikou IFC pre ochranu domorodého obyvateľstva, ochranu pred nedobrovoľným presídľovaním a ochranu kultúrneho vlastníctva³, ak zahŕňajú potenciálne vplyvy spojené s takýmito záležitosťami.
22. V prípade financovania existujúcich zariadení tam, kde normy a/alebo požiadavky EBOR nie je možné splniť v čase schvaľovania správnou radou (napr. ak je potrebné financovanie, aby sa vykonala adekvátna obnova), od

³ IFC OPN 11.03 o kultúrnom vlastníctve [august 1986], IFC OD 4.30 o nedobrovoľnom presídľovaní [jún 1990] a IFC OD 4.20 o domorodom obyvateľstve [september 1991]. Odkaz na tieto tri politiky ochrany sa nevzťahuje na politiku iných IFC, ani na Skupinu svetovej banky, operačné postupy, ani žiadne OD, OMS, obežníky, OPNSV, ani smernice, na ktoré sa tu môže odvolávať.

sponzora projektu bude požadované, aby zahrnul program pre dosiahnutie splnenia požiadaviek EBOR tak, ako sú opísané vyššie.

23. EBOR okrem toho prijme odporúčania a bude povzbudzovať sponzorov projektu, aby dali svoje činnosti, ktoré sú mimo projektu financovaného EBOR, do súladu so správnou medzinárodnou praxou v rozumnom časovom rámci.
24. Ak okolnosti konkrétneho projektu vyžadujú alternatívne prístupy namiesto tých, ktoré sú uvedené vyššie –môže to byť napr. prípad finančných sprostredkovateľov – takéto prístupy budú predmetom zváženia správnu radou, projekt od projektu. Vo všetkých prípadoch budú normy vzťahujúce sa na projekt zosumarizované v sumári projektu a budú nahlásené správnej rade.

25. Právna dokumentácia

Právne dokumenty pre investovanie EBOR do projektu budú zahŕňať konkrétne ustanovenia odrážajúce ekologické požiadavky EBOR, ktoré sú výsledkom procesu ekologického posudzovania, ako je dodržiavanie EAP, podávanie ekologických správ, pravidelné ekologické audity vykonávané nezávislými odborníkmi, zahrnutie kritérií pre ekologické správanie sa do definície „dokončenia projektu“, výstupné audity a/alebo monitorovacie návštevy pracovníkov EBOR.

(c) Poskytovanie informácií a konzultovanie s verejnosťou

26. EBOR sa domnieva, že zmysluplné konzultovanie s verejnosťou je spôsob zvyšovania kvality projektov. EBOR bude podporovať princípy konzultovania s verejnosťou vo svojej oblasti pôsobenia. V prípade projektov, ktoré boli zaradené do kategórie A, čím vyžadujú posúdenie ich vplyvov na životné prostredie (EIA), budú potenciálne dotknutí ľudia mať príležitosť vyjadriť svoje obavy a názory ohľadom problémov, ako je návrh projektu, vrátane lokality, voľby technológie a načasovania predtým, než EBOR prijme finančné rozhodnutie. Sponzori musia zabezpečiť minimálne to, aby boli splnené národné požiadavky na konzultovanie s verejnosťou. Sponzori budú musieť okrem toho splniť vlastné požiadavky EBOR na konzultovanie s verejnosťou, ktoré sú uvedené v prílohe 2. Pri posudzovaní, či schváliť investovanie EBOR do projektu bude správna rada EBOR brať do úvahy komentáre a názory vyjadrené konzultovanými osobami a spôsob, akým sponzori zohľadňujú tieto názory.

(d) Monitorovanie a vyhodnotenie

27. Ekologický monitoring je dôležitým aspektom procesu realizácie projektov banky. Slúži na dva účely. Prvým je zabezpečiť, aby sponzor projektu dodržiaval platné ekologické normy a rôzne ekologické komponenty projektov zahrnuté do právnych zmlúv, ako je realizácia EAP. Druhým je zaznamenávanie súčasných ekologických vplyvov spojených s projektmi a efektívnosť zmierňovacích opatrení ako mechanizmu „spätnej väzby“. Požiadavky na ekologický monitoring existujú až do doby splatenia úveru, až kým banka neodpredá svoj podiel akcií v spoločnosti, alebo až kým sa projekt nezruší.

Činnosti sú sústavne monitorované operačným tímom a ekologickým oddelením počas celého vzťahu banky s daným projektom. EBOR používa celý rozsah ekologických monitorovacích mechanizmov pre projekty financované bankou, medzi iným aj preskúmavanie pravidelných ekologických správ a iných správ

o pokroku, monitorovacie návštevy vykonávané ekologickými špecialistami alebo konzultantmi banky a pravidelné audity vykonávané tretími osobami za účelom zabezpečenia realizácie dohodnutých programov, politiky a krokov sponzorom projektu tak, ako je definované v právnych zmluvách. Pre každý projekt banka definuje monitorovací program, ktorý bude špecifikovať príslušné monitorovacie nástroje, na základe výsledkov *due diligence*, výsledkov akýchkoľvek uskutočnených konzultácií s verejnosťou a v časovom rámci právnych zmlúv uzavretých s sponzorom.

28. Zabezpečenie dodržiavania EAP a úverových záväzkov

Aby sa overila správna a včasná realizácia EAP a dodržiavanie dohodnutých ekologických záväzkov, EBOR požaduje, aby sponzori projektov predkladali pravidelné správy o realizácii EAP a o akýchkoľvek iných ekologických požiadavkách. Spravidla sa budú očakávať ročné správy. Môžu sa podniknúť ekologické monitorovacie misie za účelom detailného preskúmania ekologických aspektov projektov, aby sa zabezpečilo, že sponzor projektu realizuje EAP a dodržiava ekologické záväzky. Správy, audity alebo monitorovacie návštevy môžu počas realizácie naznačovať potrebu zmeny EAP. V takomto prípade je možné EAP aktualizovať alebo revidovať k spokojnosti banky a zosumarizovať zmeny v sumári projektu na internetových stránkach banky.

29. Vyhodnotenie

Vyhodnotenie ekologických aspektov projektov financovaných EBOR vykonáva Oddelenie pre vyhodnocovanie projektov (Project Evaluation Department, PED) banky. Východiskom pre takéto vyhodnocovania sú ekologické ciele tak, ako boli stanovené pre jednotlivé projekty v čase prijatia záväzku, a príslušná stratégia krajiny a/alebo sektora platná v čase prijatia záväzku. Oddelenie pre vyhodnocovanie projektov vyhodnocuje projekty vzhľadom na dve ekologické dimenzie: *dodržiavanie ekologických predpisov a ekologická zmena*. *Dodržiavanie ekologických predpisov* zachytáva dosahovanie cieľov projektu, zatiaľ čo *ekologická zmena ekologickej* zachytáva rozdiel medzi dodržiavaním ekologických predpisov pred začatím projektu a ich dodržiavaním v čase vyhodnocovania. V prípade dodržiavania ekologických predpisov Oddelenie pre vyhodnocovanie projektov takto zakladá svoje posudzovanie na počiatkových podmienkach a očakávaniach stanovených pre daný projekt v procese ekologického posudzovania. Oddelenie pre vyhodnocovanie projektov preskúmava návrh projektu, realizáciu a monitorovanie dokončených projektov a vytvára hodnotiace správy o projektoch a udržiava databázu „poučení“.

(e) Operačné zmeny

30. Môžu sa vyskytovať zmeny v povahe a v rozsahu projektov financovaných EBOR po ich schválení správnu radou a po ich podpísaní. Takéto zmeny môžu mať významné ekologické dopady, ktoré sú s nimi spojené. Napr. prevod z úveru na kapitálový podiel môže zahŕňať spojenie EBOR s projektmi, lokalitami alebo zariadeniami, ktoré predtým neboli posúdené, a ktoré by mohli byť zaťažené značnými ekologickými záväzkami alebo by mohli mať problémy s dodržiavaním predpisov. Ak sa predpokladajú takéto materiálne zmeny,

navrhované zmeny sa posúdia v súlade s touto politikou a do upraveného/reštruktúrovaného projektu sa zahrnú akékoľvek dodatočné ekologické požiadavky alebo požiadavky na konzultovanie s verejnosťou.

(f) Predkladanie správ a zodpovednosť

31. Predkladanie správ

V súlade s politikou EBOR týkajúcou sa informovania verejnosti bude EBOR realizovať postupy zabezpečujúce poskytovanie informácií zainteresovaným stranám ohľadom ekologických aktivít EBOR. EBOR bude publikovať výročnú ekologickú správu o svojich aktivitách a o realizácii ekologickej politiky, vrátane súhrnných informácií o emisii skleníkových plynov, výdavkoch na ekológiu a ekologických otázkach spojených s portfóliom projektov EBOR, ako aj o správach o vnútornom ekologickom správaní sa EBOR. Ekologické otázky týkajúce sa projektov budú zosumarizované v sumárnych projektových dokumentoch (Project Summary Documents, PSD), ktoré budú k dispozícii na publikačnom oddelení EBOR, v obchodnom informačnom centre banky a na internetových stránkach EBOR (www.ebrd.com).

32. Zodpovednosť: Nezávislý dovolací systém (Independent Recourse Mechanism, IRM)

Účelom IRM je poskytnúť priestor pre sťažnosti a žiadosti o nápravu krívd od ľudí, ktorí sú alebo ktorí pravdepodobne budú priamo alebo nepriamo dotknutí projektom financovaným EBOR, aby sa stanovilo, či došlo k reálnemu nedodržaniu konkrétnej politiky banky, akou je napr. *ekologická politika*. IRM môže okrem toho posudzovať, či by banka mohla užitočne využiť jednu alebo viacero techník na riešenie problémov, ako je nezávislé zisťovanie faktov, sprostredkovávanie, zmierovanie, alebo uhlahčovanie dialógu, aby sa napomohlo riešeniu problémov, na ktorých sa sťažnosť zakladá.

B. Podpora ekologicky orientovaných investícií vo všetkých sektoroch

33. Dôležitým aspektom toho, čo EBOR prináša navyše, je podpora ekologických zlepšení v jej projektoch v regióne. EBOR bude identifikovať ekologické príležitosti v projektoch, do ktorých investuje, a bude sa snažiť zahŕňať široký rozsah ekologických opatrení, ktoré zlepšia ekologické, prevádzkové a ekonomické výkony jej sponzorov, a ktoré tiež prispievajú k splneniu kritérií EBOR pre zdravé bankovníctvo a prechodné vplyvy. Tieto opatrenia môžu zahŕňať zvýšenú energetickú účinnosť a efektívnejšie využívanie zdrojov, minimalizáciu tvorby odpadov a recykláciu, čistejšiu výrobu, rozvoj sektora ekologických tovarov a služieb, investíciu do biodiverzity, najlepšiu prax v ekologickom manažmente a zlepšené dodržiavanie ekologických prepisov.
34. EBOR bude tiež pokračovať vo vypracovávaní celého radu realizovateľných samostatných projektov s primárne ekologickými cieľmi, vrátane napr. investícií do infraštruktúry, ako je vodné hospodárstvo a čistenie odpadových vôd a zneškodňovanie tuhého a nebezpečného odpadu, do energetiky (mestské centrálné kúrenie, energetická účinnosť a obnoviteľná energia) a doestskej dopravy.

35. EBOR bude podporovať investície, ktoré majú napomáhať samosprávam, najmä rozvíjaním úverovej dôveryhodnosti samosprávnych subjektov. Svojimi projektmi bude podporovať decentralizáciu verejných služieb, zapájanie súkromného sektora do poskytovania verejných služieb, prechod na spravovanie samosprávnych inžinierskych sietí firmami, spätné získavanie investovaných nákladov cez poplatky platené užívateľmi a ekonomickú efektívnosť vo využívaní a pridelovaní zdrojov. Banka bude posudzovať, do akej miery môže prechod na sadzby pokrývajúce náklady vytvárať problémy s dostupnosťou pre určité skupiny spotrebiteľov, a bude sa presviedčať, či sú vypracované alebo zavedené účinné podporné systémy pre zmierňovanie nepriaznivých sociálnych dopadov.
36. EBOR bude identifikovať projekty energetickej účinnosti a napomáhať ich rozvoju vo svojej oblasti činností. EBOR bude podporovať vládnu podporu úspory energie a znižovania dotácií pre výrobcov energií a spotrebiteľov „na strane dopytu aj ponuky“. Bude financovať priame investície do znižovania intenzity spotreby energie vo väčších priemyselných odvetviach a podporovať energetickú účinnosť investíciami do modernizácie mestských vykurovacích sietí. EBOR sa bude snažiť rozvíjať finančné nástroje pre malé a stredne veľké investície, ktoré budú podporovať energetickú účinnosť.

C. Mainstreaming ekologického posudzovania prostredníctvom sektorových a národných stratégií EBOR a činnosti technickej spolupráce

37. Národné stratégie

Stratégia každej krajiny musí odrážať ekologický mandát EBOR a musí obsahovať časť, ktorá opisuje ekologické dôsledky a príležitosti návrhov EBOR, vrátane činností technickej spolupráce v oblasti ekológie. Táto časť sa bude odvolávať na možný prístup EBOR pri riešení ekologických problémov vo svojich projektoch. Bude čerpať z ekologických stratégií a plánovania (napr. národných *plánov zlepšenia ochrany životného prostredia* a prístupových stratégií EU) a práce iných medzinárodných inštitúcií, konkrétne Svetovej banky a EÚ v oblasti ekológie, za účelom opísania kľúčových ekologických problémov krajiny.

38. Sektorové stratégie

Každá sektorová stratégia musí odrážať ekologický mandát a musí obsahovať časť o možnom prístupe EBOR pri riešení ekologických otázok konkrétnymi sektorovými projektmi.

39. Strategické ekologické posudzovania

Okrem EIA vykonávanom v jednotlivých projektoch môže EBOR tiež vykonávať strategické ekologické posudzovania (Strategic Environmental Assessments, SEA) ohľadom pravdepodobných ekologických dopadov navrhovaných sektorových alebo národných/regionálnych plánov alebo programov, ktoré majú potenciál významne ovplyvniť životné prostredie.⁴

40. Technická spolupráca (Technical Co-operation, TC)

⁴ . Banka definuje „SEA“ v súlade s definíciou UNECE, ktorej schválenie sa očakáva v roku 2003 ako súčasť Konvencie z Espoo.

EBOR bude využívať program technickej spolupráce, aby sa zachovala dôležitosť ekologického posudzovania vo svojich projektoch. EBOR konkrétne v úzkej spolupráci s inými donormi vypracuje programy pomoci a iniciatívy technickej spolupráce spojené so zlepšovaním trvalej udržateľnosti projektov, konzultovania s verejnosťou a schopností ekologického manažmentu u svojich sponzorov projektov v súkromnom aj verejnom sektore. Fondy TC sa môžu tiež používať na financovanie strategických ekologických štúdií. Podľa potreby budú realizované samostatné projekty technickej spolupráce (napríklad tie, ktoré sa týkajú budovania kapacity a posilňovania inštitúcií).

D. Budovanie partnerstiev na riešenie regionálnych a globálnych ekologických problémov.

41. Regionálne a globálne iniciatívy

Uznávajúc, že mnohé z ekologických problémov v regióne, v ktorom EBOR pôsobí, sú globálnej a cezhraničnej povahy, banka bude naďalej prispievať k regionálnym a medzinárodným iniciatívam, ktorých zámerom je ich riešiť.

42. EBOR bude v rámci svojho mandátu investíciami podporovať realizáciu Agendy 21 a príslušné globálne a regionálne dohody o životnom prostredí a trvalo udržateľnom rozvoji, vrátane Rámцovej konvencie o klimatických zmenách, Kjótskeho protokolu, Konvencie o biologickej diverzite, Konvencie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v cezhraničnom kontexte, a Konvencie o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovaní a prístupe k právnym a ekologickým záležitostiam. Každá z týchto konvencií môže predstavovať špecifické témy pre ekologické aktivity. EBOR bude napomáhať krajinám, v ktorých pôsobí, aby zahŕňali príslušné záväzky a príležitosti vyplývajúce z týchto medzinárodných dohôd.

43. Za účelom zohľadnenia výzvy ekonomickej a ekologickej stability v regióne svojej pôsobnosti bude EBOR rozširovať a ďalej upevňovať svoju spoluprácu a partnerstvo s bilaterálnymi a multilaterálnymi organizáciami a iniciatívami, ako je proces Životné prostredie pre Európu (Environment for Europe), jeho realizačná skupina a výbor pre prípravu projektu, Fond ekologického partnerstva severského rozmeru (Northern Dimension Environmental Partnership Fund) a Globálny fond pre životné prostredie (Global Environment Facility, GEF), ako aj príslušné vládne agentúry, kľúčové ekonomické sektory, finančný sektor, miestne komunity a mimovládne organizácie.

44. V oblasti klimatických zmien sa EBOR bude tiež snažiť využívať fondy spolupráce resp. iné vhodné nástroje spolu s vládami akcionárov za účelom vypracovania projektov spoločnej realizácie (Joint Implementation, JI) a systému čistého rozvoja (Clean Development Mechanism, CDM) na základe Kjótskeho protokolu.

Práca s členmi donorských vlád výboru na prípravu projektov (Project Preparation Committee, PPC) zostane ústrednou črtou úsilia EBOR pri posilňovaní partnerstiev. Fond ekologického partnerstva severského rozmeru (Northern Dimension Environmental Partnership Fund, NDEP) je ďalším partnerstvom, o ktorom EBOR dúfa, že bude na ňom stavať v nasledujúcich rokoch. Jeho cieľom je financovanie nových ďalekosiahlych projektov zameraných na lepšiu ochranu životného prostredia a zlepšenie energetickej

účinnosti na severozápade Ruska ako aj v regióne Baltického mora a Barentsovho mora.

IV. Inštitucionálne zabezpečenie

45. Aby správne zamerala svoju činnosť na dosiahnutie vyššie opísaných strategických cieľov, EBOR bude prideliť adekvátne zdroje na zabezpečenie efektívneho zavádzania svojej ekologickej politiky. Banka bude zabezpečovať adekvátne ľudské zdroje za účelom dohliadania na ekologické posudzovanie a monitorovanie procesov a iniciovanie a rozvoj ekologicky orientovaných činností. EBOR okrem toho udržiava Oddelenie pre vyhodnocovanie projektov (Project Evaluation Department, PED), ktoré je nezávislé na oddelení bankovníctva a ekologickom oddelení, za účelom posúdenia výsledkov dokončených a v niektorých prípadoch prebiehajúcich projektov a programov.
46. EBOR bude rozvíjať a dodržiavať ekologické postupy a vhodné návody a nástroje za účelom napomáhania zavádzaniu *ekologickej politiky*.
47. EBOR bude naďalej pomáhať jej Rada pre ekologické poradenstvo (Environmental Advisory Council, ENVAC), od ktorej sa budú vyžadovať názory na otázky spojené so všeobecnou politikou a s politikami všetkých sektorov pred ich finalizáciou. Jej názory sa môžu vyžadovať aj k otázkam spojeným s financovaním EBOR vzhľadom na jednotlivé projekty.
48. *Ekologická politika* EBOR bude naďalej posudzovaná správnu radou každé tri roky.

PRÍLOHA 1: KATEGÓRIE EKOLOGICKÉHO SCREENINGU

Nasledujúci zoznam je indikatívny a druhy projektov, ktoré obsahuje sú len príklady.

Projekty úrovne „A“

Tento zoznam platí pre projekty „na zelenej lúke“ resp. pre projekty významného rozširovania alebo transformáciu – konverziu projektov financovaných EBOR v nižšie uvedených kategóriách.

1. Ropné rafinérie (okrem podnikov vyrábajúcich len mazivá z ropy) a zariadenia pre splyňovanie a skvapaľňovanie 500 alebo viac ton uhlia alebo bitúmenových bridlíc denne.
2. Tepelné elektrárne alebo iné spaľovacie zariadenia s tepelným výkonom 300 megawattov alebo viac a jadrové elektrárne a iné jadrové reaktory, vrátane demontáže alebo vyrad'ovania z prevádzky takýchto elektrární alebo reaktorov (s výnimkou výskumných zariadení na produkciu a premenu štiepných a výnosných materiálov, ktorých maximálny výkon nepresahuje 1 kilowatt trvalého tepelného zaťaženia).
3. Zariadenia konštruované na výrobu alebo obohacovanie jadrových palív, opätovné spracovanie, skladovanie alebo konečné zneškodňovanie vyžiarovaných nukleárných palív alebo na skladovanie, zneškodňovanie alebo spracovávanie rádioaktívneho odpadu.
4. Integrované práce na počiatocnom tavení liatiny a ocele; zariadenia na výrobu neželezných surových kovov z rudy, koncentrátov alebo sekundárných surovín metalurgickými, chemickými alebo elektrolytickými procesmi.
5. Zariadenia na extrakciu azbestu alebo na spracovávanie a pretváranie azbestu a výrobkov obsahujúcich azbest: pre azbestocementové výrobky, s ročnou produkciou viac než 20,000 ton konečného produktu; pre trecie materiály, s ročnou produkciou viac než 50 ton hotových výrobkov; a pre iné použitie azbestu v objeme viac než 200 ton ročne.
6. Integrované chemické zariadenia, t.j. také zariadenia na priemyselnú výrobu látok s využitím procesov chemickej premeny, v ktorých je niekoľko jednotiek postavených vedľa seba a funkčne navzájom prepojených, a ktoré sú určené na výrobu: základných organických chemikálií; základných anorganických chemikálií; hnojív na báze fosforu, dusíka alebo draslíka (jednoduchých alebo zmesných hnojív); základných produktov pre ochranu zdravia rastlín a biocídnych látok; základných farmaceutických produktov s použitím chemických a biologických procesov; výbušnín.
7. Výstavba diaľnic, rýchlostných komunikácií a tratí pre diaľkovú železničnú dopravu a letiská s dĺžkou základnej štartovacej a pristávacej dráhy 2100 metrov alebo viac; výstavba nových štvor- alebo viacprúdových ciest alebo vyrovnávanie a/alebo rozširovanie existujúcich ciest tak, aby vznikli štyri alebo viac pruhov tam, kde takéto nové cesty alebo vyrovnané a/alebo rozšírené časti ciest by mali kontinuálnu dĺžku 10 alebo viac km.

8. Potrubné trasy, terminály a s nimi spojené zariadenia pre veľkoobjemovú prepravu plynu, ropy a chemikálií.
9. Morské prístavy a tiež vnútrozemské vodné cesty a prístavy pre vnútrozemskú vodnú dopravu, ktorá povoľuje prepravu plavidiel s výtlakom viac než 1,350 ton; obchodné prístavy, móla pre nakladanie a vykladanie spojené s vnútrozemskými a pobrežnými prístavmi (s výnimkou mól pre pristávanie trajektov), ktoré sú schopné prijímať plavidlá s výtlakom viac než 1350 ton.
10. Zariadenia na spracovanie a zneškodňovanie odpadov, pre spaľovanie, chemickú úpravu alebo skládkovanie nebezpečných alebo toxických odpadov.
11. Veľké⁵ priehrady a iné vodné nádrže určené pre zadržiavanie alebo trvalé skladovanie vody.
12. Odber podzemnej vody alebo projekty umelého dopĺňovania zásob podzemnej vody v prípadoch, kedy ročný objem vody, ktorá sa má odoberať alebo dopĺňať, dosahuje 10 miliónov kubických metrov alebo viac.
13. Priemyselné závody (a) na výrobu buničiny z dreva alebo podobných vláknitých materiálov; (b) na výrobu papiera a dosák s výrobnou kapacitou prekračujúcou 200 metrických ton sušených vzduchom denne.
14. Ťažba rašeliny, kameňolomy a povrchové baníctvo a spracovávanie kovových rúd alebo uhlia.
15. Ťažba ropy a zemného plynu na komerčné účely.
16. Zariadenia na skladovanie ropy, petrochemických alebo chemických produktov s kapacitou 200 000 ton a viac.
17. Rozsiahla ťažba a sústredovanie dreva.
18. Mestské čističky odpadových vôd s kapacitou prekračujúcou ekvivalentných 150 000 obyvateľov.
19. Zariadenia na spracovávanie a zneškodňovanie tuhého komunálneho odpadu.
20. Rozsiahly rozvoj turizmu a maloobchodu.
21. Výstavba nadzemných elektrických vedení.
22. Rozsiahla rekultivácia pôdy.
23. Rozsiahla poľnohospodárska prvovýroba/pestovanie lesov zahŕňajúca intenzifikáciu alebo premenu prírodných stanovišť.

⁵ Podľa definície Medzinárodnej komisie pre veľké priehrady (*International Commission on Large Dams, ICOLD*). ICOLD definuje veľké priehrady ako priehrady s výškou 15 m alebo viac od základu. Priehrady, ktoré sú vysoké v rozmedzí 5 až 15 m a majú objem viac než 3 milióny m³ sú tiež klasifikované ako veľké priehrady.

24. Závody na spracovanie koží, ktorých spracovateľská kapacita prekračuje 12 ton hotových výrobkov denne.
25. Zariadenia na intenzívny chov hydiny alebo ošipáných s viac než: 40 000 kusov hydiny; 2 000 kusov produkčných ošipáných (nad 30 kg) ; alebo 750 kusov prasníc.
26. Projekty, ktorých realizácia sa plánuje v citlivých lokalitách, alebo ktoré budú mať pravdepodobne citeľný vplyv na takéto lokality, aj keď sa kategória daného projektu nie je uvedená vyššie v tomto zozname. Takéto citlivé lokality zahŕňajú národné parky a iné chránené oblasti stanovené národným a medzinárodným právom a iné citlivé lokality medzinárodnej, národnej alebo regionálnej dôležitosti, ako sú mokriny, lesy s vysokou hodnotou biodiverzity, oblasti archeologického alebo kultúrneho významu a oblasti dôležité pre domorodé obyvateľstvo alebo iné zraniteľné skupiny.

Projekty úrovne „B“

Všetky projekty „na zelenej lúke“ alebo významné rozširovacie projekty nezahrnuté do zoznamu projektov úrovne „A“ sú predmetom *ekologickej analýzy* za predpokladu, že lokalita, rozsah alebo iné charakteristiky projektu alebo charakteristiky potenciálnych ekologických vplyvov nevyžadujú vykonanie EIA úrovne „A“.

Projekty úrovne „C“

Projekty, ktoré nevyžadujú posúdenie vplyvov na životné prostredie (EIA) úrovne „A“ ani *ekologickú analýzu* úrovne „B“ sú klasifikované screeningom do kategórie „C“. Bez ohľadu na kategorizáciu „A“, „B“ alebo „C“ ekologického posudzovania môžu projekty vyžadovať ekologický audit.

PRÍLOHA 2 – KONZULTOVANIE S VEREJNOSŤOU

1 EBOR sa od svojho založenia snaží podporovať ekologicky zdravý a trvalo udržateľný rozvoj. Banka je vo všetkých projektoch zaviazaná poskytovať informácie v rámci požiadaviek svojej *politiky informovania verejnosti a ekologickej politiky*. Konkrétne pre významné projekty „na zelenej lúke“ a projekty zahŕňajúce významné rozširovanie alebo transformáciu – konverziu je banka zaviazaná vykonávať zmysluplné konzultácie. Banka hľadá nové spôsoby, ako zväčšiť množstvo ekologických informácií poskytovaných zainteresovaným stranám počas realizácie a monitorovania projektov. Konzultovanie s verejnosťou a poskytovanie informácií je zodpovednosťou hlavného sponzora projektu, pričom bude preskúmané bankou v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z jej politiky. Pracovníci banky budú kde je to vhodné poskytovať návody sponzorom projektov ohľadom požiadaviek banky.

2 Všeobecné požiadavky

2.1 Mnohé z krajín, v ktorých EBOR pôsobí, už vypracovali alebo vypracovávajú predpisy a postupy pre konzultovanie s verejnosťou a poskytovanie informácií. Sponzori projektov musia minimálne zabezpečiť, aby boli splnené všetky takéto národné požiadavky na konzultovanie s verejnosťou a požiadavky EBOR uvedené nižšie.

2.2 Princíp prispôsobovania požiadaviek potrebám projektov: Požiadavky sa môžu zvýšiť počas *due diligence*, ak ekologické preskúmanie preukáže potrebu zvýšeného informovania alebo komunikácie.

2.3 Rôznorodosť realizačných metód a nástrojov: EBOR nemá konkrétne požiadavky na verejné pojednávania, no podporuje vypracovávanie vhodných spôsobov zmysluplnej konzultácie, v závislosti na ciele konzultácie, kultúrnych normách lokality projektu a správnej medzinárodnej praxi. Medzi použiteľné mechanizmy konzultácií patria technické stretnutia s odborníkmi, stretnutia s vodcami komunít, verejné stretnutia, informovanie cez tlač alebo iné médiá, poskytovanie informácií cez internetové stránky alebo knižnice a korešpondencia.

2.4 V súlade s politikou informovania verejnosti, pre každý projekt banka vydá Sumárny projektový dokument (Project Summary Document, PSD) s ekologickou prílohou na svojich internetových stránkach (www.ebrd.com). Pre projekty vo verejnom sektore bude Sumárny projektový dokument vydaný vo vhodnom štádiu po počiatočnom preskúmaní manažmentom, no najneskôr 60 dní pred posudzovaním správnu radou. Pre projekty v súkromnom sektore bude Sumárny projektový dokument vydaný najneskôr 30 dní pred posudzovaním správnu radou. Akékoľvek nerešpektovane alebo výnimky z informovania (napr. v prípade transakcií na kapitálových trhoch) musí schváliť manažment banky a musia sa nahlásiť výkonnému výboru a správnej rade.

3 Požiadavky na projekty kategórie A

3.1 EBOR definuje projekty „kategórie A“ ako tie, u ktorých je potenciálne rôznorodý a významný vplyv na životné prostredie, ktorý nie je možné ihneď identifikovať a kvantifikovať, a pre ktoré nie je možné ihneď predpísať nápravné opatrenia. V prípade všetkých projektov „kategórie A“ musí sponzor projektu pripraviť posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA), pričom

požiadavky na konzultovanie sú zabudované do každého štádia EIA. Banka bude vyhodnocovať programy konzultácií s verejnosťou sponzorov z hľadiska ich adekvátnosti a na základe toho vyrozumie sponzorov, ak ich programy nebudú spĺňať požiadavky banky.

3.2 Oznámenie: Ak nedošlo k žiadnemu predchádzajúcemu oznámeniu, v prípade projektov úrovne „A“ bude sponzor projektu musieť poskytnúť potenciálne dotknutej verejnosti a zainteresovaným mimovládny organizáciám (v ďalšom nazývaných „dotknutou verejnosťou“) informácie o povahe projektu, pre ktorý sa žiada financovanie od EBOR. Spôsob, akým toto oznámenie bude uskutočnené, bude závisieť od miestnej politickej, právnej a kultúrnej praxe.

3.3 Stanovenie rozsahu: Pomocou procesu stanovenia rozsahu musí sponzor zabezpečiť identifikáciu všetkých kľúčových problémov, najmä konzultovaním s dotknutou verejnosťou ohľadom projektu a braním jej pripomienok do úvahy. Tento proces stanovovania rozsahu musí zahŕňať kontakt sponzora projektu so zástupcami dotknutej verejnosti, vládnymi agentúrami, miestnymi úradmi a ďalšími organizáciami.

Ako súčasť procesu stanovovania rozsahu sa od sponzora požaduje pripraviť návrh Plánu konzultovania a informovania verejnosti (Public Consultation and Disclosure Plan, PCDP), opisujúci verejnosti, ktorá môže byť dotknutá projektom, spôsob fungovania komunikácie cez proces posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) a to, aké informácie budú poskytované v príslušných jazykoch a akými prostriedkami (napr. internetovými stránkami, knižnicami, atď.). Verejnosť by mala byť schopná predkladať pripomienky a odporúčania ohľadom Plánu konzultovania a informovania verejnosti ako aj iných dokumentov pre stanovenie rozsahu. EBOR prispeje k návrhu Plánu konzultovania a informovania verejnosti tam, kde to bude požadované, a zabezpečí, aby konečný plán spĺňal požiadavky banky.

3.4 Informovanie o EIA: Sponzori projektu musia umožniť verejný prístup k EIA za účelom pripomienkovania v strategických lokalitách, vrátane miesta projektu alebo jeho blízkosti, a tam, kde je to dôležité, v hlavnom meste alebo v iných významných mestách. Dokumenty EIA, vrátane sumára, musia byť k dispozícii v jazyku, ktorý je zrozumiteľný pre väčšinu ľudí dotknutých navrhovaným projektom. Môžu tiež existovať iné nástroje používané počas informovania, ako sú dokumenty obsahujúce fakty týkajúce sa problémov, pripravené za účelom zlepšenia chápania problémov v EIA. Na základe posúdenia, prípad od prípadu, bude EBOR informovať sponzorov projektov ohľadom dokumentu alebo skupiny dokumentov, ktoré tvoria EIA podľa požiadaviek EBOR. V niektorých prípadoch to bude znamenať, že sponzor bude musieť vydať dodatočný materiál k dokumentu nazvanému „EIA“, a v iných prípadoch môžu existovať informácie nepodstatné pre EIA, ktoré nemusia byť potrebné prekladať.

3.5 EBOR dôrazne nabáda sponzorov projektov, aby umiestňovali EIA na internetové stránky, aby zlepšili prístup verejnosti k týmto dokumentom. Internetové stránky banky budú v takomto prípade uvádzať, ako nájst' EIA na internetových stránkach sponzora, a budú poskytovať prepojenie na internetové stránky sponzora.

3.6 Poskytovanie informácií EBOR: Po poskytnutí dokumentov verejnosti na miestach dohodnutých bankou, musí byť EIA poskytnuté Centru banky pre

informovanie verejnosti (Public Information Centre, BIC) v Londýne a musí byť dané k dispozícii miestnej kancelárii EBOR (EBRD Resident Office) v príslušnej krajine/-ách projektu. Kópia EIA musí byť poskytnutá správnej rade a oznámenie o dostupnosti dokumentu v Centru banky pre informovanie verejnosti a miestnej kancelárii sa zverejní na internetových stránkach banky na adrese: www.ebrd.com. Toto oznámenie sa vykonáva bez schvaľovania bankou.

- 3.7 Načasovanie informovania: V prípade projektov v súkromnom sektore uplynie od dátumu poskytnutia EIA správnej rade EBOR do dátumu jeho posúdenia radou minimálne 60 dní. V prípade projektov vo verejnom sektore bude toto obdobie minimálne 120 dní. V praxi budú možno bankou vyžadované dlhšie lehoty na informovanie bankou v prípade komplexnejších projektov. Vo všetkých prípadoch sa od sponzorov projektov bude požadovať ponechávať dokumentáciu týkajúcu sa EIA k dispozícii verejnosti počas obdobia účasti banky na projekte alebo aspoň až do dokončenia projektu. Obdobie konzultácií sa začne priatím EIA bankou za účelom informovania v Centre banky pre informovanie verejnosti za predpokladu, že dokumenty už boli vydané v regióne.
- 3.8 Pripomienky verejnosti k EIA: Po ukončení obdobia pripomienkovania verejnosťou sponzor projektu bude musieť poskytnúť informácie pripomienkujúcim a dotknutej verejnosti o tom, ako boli ich pripomienky zohľadnené.
- 3.9 Ekologickí pracovníci EBOR zosumarizujú pripomienky verejnosti dané do pozornosti banky spolu so správou o konzultovaní s verejnosťou od sponzora projektu a zahrnú tento sumár do preskúmania projektu manažmentom a správnu radou. Pri posudzovaní toho, či projekt schváliť, bude správna rada brať do úvahy pripomienky a názory vyjadrené konzultovanými osobami a spôsob, akým sponzori projektov riešia tieto problémy. Bude zvažovať rozsah, do ktorého sponzor zohľadnil požiadavky banky na konzultovanie s verejnosťou.
- 3.10 Medzinárodné konvencie: Pre projekty zahŕňajúce cezhraničné dopady, musí v plánovacom procese byť brané do úvahy a v princípe dodržiavané oznámenie a konzultačné smernice uvedené v pracovných dokumentoch Konvencie UNECE o EIA v cezhraničnom kontexte. Pracovníci banky zosumarizujú to, ako boli tieto smernice dodržané, pre manažment, správnu radu a tiež pre sumárny projektový dokument. EBOR môže, podľa okolností, poskytnúť návod a pomôcť sponzorom projektov v tomto a v ďalších štádiách procesu konzultovania s verejnosťou, uznávajúc, že záväzky vyplývajúce z konvencie platia medzi vládami, so zámerom nájsť praktické riešenia pre realizáciu týchto princípov, najmä v prípade projektov v krajinách, ktoré nie sú účastníkmi tejto konvencie.

Pre všetky projekty zahŕňajúce posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) podľa požiadaviek banky sa banka bude riadiť princípmi Konvencie UNECE o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovaní a prístupe k právu v ekologických záležitostiach tak, ako sa zaviazala vo svojej *politike informovanie verejnosti* EBOR.

Požiadavky na projekty kategórie B

- 4.1 V prípade projektov úrovne „B“ budú musieť byť dodržané minimálne národné požiadavky na konzultovanie s verejnosťou. Okrem toho sponzor projektu musí upovedomiť dotknutú verejnosť o dôležitých ekologických otázkach spojených s projektom a zosumarizovať zmierňovacie opatrenia, akčné plány a ďalšie dohodnuté iniciatívy v príslušnom jazyku. Tento sumár sa musí vydať miestne do času konečného preskúmania projektu manažmentom, pred jeho posúdením správnu radou. Pracovníci banky podajú správu manažmentu a správnej rade o stave takýchto požiadaviek. Pripravujú sa návody pre sponzorov projektov.

5 Požiadavky na projekty kategórie C

Požiadavky na poskytovanie informácií v prípade projektov kategórie „C“ sú stanovované na báze „prípado od prípadu“, v závislosti na účasti banky na projekte, dôležitých problémoch a úrovni záujmu verejnosti.

6 Výnimky z požiadaviek na projekty v súkromnom sektore

Za normálnych okolností musia byť výsledky konzultovania s verejnosťou k dispozícii pre banku pred záverečným preskúmaním projektu manažmentom. Vo výnimočných prípadoch správna rada môže schváliť výnimky z požiadaviek na konzultovanie s verejnosťou stanovených v tejto prílohe, ak správna rada dôjde k presvedčeniu, že ekologické požiadavky banky boli vo všetkých ostatných aspektoch splnené. V takýchto prípadoch musí dokumentácia správnej rady zahŕňať odôvodnenie akýchkoľvek výnimiek z požiadaviek banky. Za normálnych okolností nebude právna dokumentácia projektu podpísaná, až kým sa nedokončí potrebné konzultovanie s verejnosťou; ak z dôvodu povahy investície banky nie je takáto podmienenosť vhodná (napr. v prípade transakcií na kapitálových trhoch alebo cenovo citlivých transakcií) právne dokumenty musia špecifikovať, v ktorom momente bude konzultovanie požadované.

7 Predkladanie správ

- 7.1 Pre všetky kategórie projektov, v prípade ktorých boli vznesené významné ekologické otázky, alebo o ktoré sa osobitne zaujíma dotknutá verejnosť, bude EBOR nabádať alebo vyžadovať od sponzorov projektov zaviazť sa k priebežným informačným a komunikačným programom. Banka môže napríklad požadovať, aby výsledky priebežného ekologického monitoringu boli k dispozícii pre verejnosť.
- 7.2 V prípade všetkých projektov budú ekologické problémy zosumarizované v sumárnom projektovom dokumente banky, ktorý sa zverejňuje na internetových stránkach banky a je k dispozícii vo vytlačenej forme pred zasadaním správnej rady, v súlade s *politikou informovania verejnosti* EBOR.
- 7.3 V rámci požiadaviek na ročné predkladanie ekologických správ banke bude od sponzorov projektov požadované, aby poskytovali sumáre ekologického stavu a realizácie ekologických požiadaviek na projekty za účelom ich zverejnenia na internetových stránkach banky, ako príloh k sumárnym projektovým dokumentom daných projektov.
- 7.4 V prípade projektov úrovne „A“ bude banka požadovať od sponzorov projektov, aby dávali ročné ekologické správy k dispozícii dotknutej verejnosti

miestne, pričom bude nabádať na poskytovanie týchto informácií na internetových stránkach sponzorov.

8 Vyhodnotenie

- 8.1 Po dokončení projektu, musí vyhodnotenie úspešnosti projektu zahŕňať, ak je to vhodné, prehľad realizácie požiadaviek na konzultovanie s verejnosťou a posúdenie toho, ako boli problémy vznesené verejnosťou riešené počas realizácie.

File ref: j:\Environmental Department\Environmental Policy and Procedures\2003 Env Policy & Procedures MASTER